טוק-טוק-טוק

יפן

ו. מרקובה
ציור מ. מטוריץ'

זה קרה כבר לפני שנים רבות.
בצריף אחד בין ההרים חיו זקן
וזקנה. אומרים – עושר העניים הם
ילדיהם. ואצל הזוג לא היו לא ילדים
ולא נכדים. עצוב היה בצריף בחורף,
וגם בקיץ לא שמח.
"כל כך הרבה שירי ערש, כל כך
הרבה סיפורים בזיכרון שלי ובשביל
מי אלה? אתחיל לשיר ורק ציפורים
על העצים שורקות בתשובה" אומרת
הזקנה ומנגבת דמעות.
"ואני הכנתי עריסה מחזרן. רוח
הרים באה לנענע אותה ובתוכה
ריק" אומר הזקן ונאנח עמוקות.
ויום אחד יצא הזקן להרים והזקנה
הלכה לכבס בנחל.
והיא רואה פתאום שבמים צפות
דלועים גדולות. אחת אפורה כמו צב
ושנייה זהובה כמו שמש.

אומרת הזקנה:
"דלעת מרה, שחי לצד שני, דלעת מתוקה, שחי הנה אלי!"
הדלעת התקרבה, זהובה כמו שמש, ישר לרגלי הזקנה. שמה אותה האישה לסינור שלה והביאה הביתה.
בערב חזר הזקן, זרק משא כבד מהכתפיים:
"התעייפתי מאוד. תביאי לי, בקשה כוס מים להרטיב את גרוני."
והזקנה משיבה:
"אביא לך משהו מתוק ממים. הנה דלעת, דלעת עסיסית, מתוקה!"
היא לקחה סכין, וכשרק חתכה את הקליפה נשמע מהדלעת בכי של ילד "יה-יה!"
הדלעת נפתחה לחצאים ובפנים, הפלא ופלא, ראו ילדה קטנטונת. כזו יפה, כזו חמודה!
שמחו הזקנים. הוציאו את הילדה מהדלעת והכניסו לעריסה.
רוח הרים מנענעת עריסה, הזקנה שרה שירי ערש והזקן בונה צעצועים.
שם יפה נתנו לילדה – אוריקו-חימקו. הם לא מפסיקים להביט עליה, היא יפה ומלאת חיבה. מדברת עם הציפורים, מאכילה אותן. גם הציפורים אוהבות אותה, התרנגול שבחצר, העורב שעל הגג, אפילו הדיה בשמיים.

"סבא, אני כבר גדולה. תבנה לי נול. ואת סבתא תלמדי אותי לארוג" מבקשת אוריקו-חימקו.
לא עבר זמן רב והיא כבר אומנית באריגה.

דוגמאות יפות ממציאה אוריקו-חימקו. היא מפזרת עלי סתיו בשדה בהיר או אורגת שרשרת אנפות עפות מעל ים.
ויום אחד שני הזקנים יצאו מהבית לקניות בעיר. נגמרו כבר חוטי האריגה בבית.

"אוריקו-חימקו, את נשארת לבד. תשמרי! אל תפתחי דלת הבית בפי איש. כל מיני יצורים רעים חיים כאן בהרים. אמאנודייקו מסתובב ביערות.."
"אני יודעת, יודעת. הוא מרגיז את כולם, מדבר בקולות שונים. שמעתי אותו, שמעתי לא פעם."
"אל תתני לו להכניס הביתה, אוריקו-חימקו. הוא ערום, יודע להטעות אנשים."
"אותי הוא לא יטעה, לא אפתח לו דלת" הבטיחה אוריקו-חימקו.
סבא וסבתא הלכו ואוריקו-חימקו התיישבה לנול ושרה תוך העבודה:
"קיקובטום
קראן-קורויה
קיקובטום
קראן-קורויה"
ובינתיים הזקנים התרחקו מהבית. הדרך לעיר ארוכה, עוברת מעל ההר אחד, דרך הר שני והשלישי שמסתתר בתוך העננים.
אמאנודייקו ראה את סבא וסבתא בעיניו הינשוף שלו. הוא כיוון את אוזנו והקשיב על מה הם מדברים.
"נקנה לאוריקו-חימקו שמלה יפה" אומר הזקן.
"וגם צעיף מצוייר וגם ממתקים שונים" אומרת הזקנה.

אמאנודייקו ליקק את שפתיו. איך לרמות את הזקנים ולקחת מהם את כל המתנות?
אמאנודייקו רץ אל הצריף והתחיל לדפוק באצבע בדלת: "טוק-טוק-טוק" בשקט, בשקט לחש אמאנודייקו , בקול מתוק כמו של פלג מים ביער.
"אוריקו-חימקו פתחי דלת. הבאתי לך אגסים טעימים."
"אין לי צורך באגסים. לא אפתח את הדלת. סבא וסבתא אמרו לא להכניס זרים הביתה."

יותר חזק דפק אמאנודייקו בדלת טוק-טוק-טוק.. והתחיל לבקש, ממש כמו יונה הומה:
"אוריקו-חימקו, אוריקו-חימקו, הבאתי לך סליל חוטי אריגה, דקים יותר מקורי עכביש, לבנים יותר משלג. תרצי שאראה לך?"
"טוק-טוק-טוק.. פתחי דלת אפילו לחריץ קטן"
"תראה את החוטים. לא, אינני רואה דבר."
"טוק-טוק-טוק.. פתחי לרוחב אצבע לפחות."
ואוריקו-חימקו פתחה את הדלת קצת יותר.

"הה! הצלחתי! עכשיו כבר אשאר כאן, וסבא וסבתא יביאו לי מתנות."
הוא תפס את אוריקו-חימקו, שם אותה על גבו ונשא להרים. ושם קשר אותה בחבל חזק לצמרת של עץ אורן.
"כאן אף אחד לא ישמע אותה" בדמעות מרות בוכה אוריקו-חימקו וקוראת לעזרה.
ואמאנודייקו הערום עטף את ראשו השעיר בצעיף והתיישב לנול כדי לארוג.
"עכשיו" הוא חושב "נעשיתי דומה לאוריקו-חימקו ואף אחד לא יבחין. הזקנים יתנו לי את כל המתנות.."
הנול דופק ללא כל הכוונה, כאילו נתקל באבנים:
"דודבאטה, דודבטה,
טרמרם, טרמרם"

"טוק-טוק-טוק.. תני לפחות להכניס את ראשי" ואמאנודייקו נהם כמו דוב.
אוריקו-חימקו נבהלה והדלת נשמטה מידייה.
כמו רוח חזקה פרץ אמאנודייקו לתוך הצריף. שעיר, שחור, פה מאוזן לאוזן, עיני ינשוף, ציפורניים ארוכות.

"אמאנודייקו קלקל את כל הדוגמאות שלי" בוכה אוריקו-חימקו
שם על עץ.
"קרע וסיבך את כל החוטים שלי. סבתא! סבא!"
הציפורים שמעו ונבהלו. הדיה סבבת מעל האורן, העורבים על
הענפים נזדעקו, התרנגול דופק בכנפיים.
והנה חזרו הזקנים. סבתא נעמדה לפני הדלת:
"הנול שלנו נשבר כנראה. הוא דופק מוזרות, לא כמו קודם."

טוק-טוק-טוק..
"פתחי דלת אוריקו-חימקו."
"והבאתם לי מתנות?" שואל אמאנודייקו .
הזקנה נבהלה עוד יותר.
"הילדה שלנו צרודה, אולי הצטננה?"
"מדוע הציפורים צועקות" התעניין הזקן.
ואז אמאנודייקו פתח מולם את הדלת.
הוא רואה את הזקנים שעומדים מולו ופותחים פיות בתדהמה.

ואז הזקן רקע ברגליים והניף ידיים בצעקה:
"קו-קו-רי-קו! קו-קו-רי-קו!"
אמאנודייקו נבהל ונרעד. מה זה? למה הזקן קורא בקולו של תרנגול "קו-קו-רי-קו!?"
אמאנודייקו רגיל היה לחקות את כולם. ואז, בלי שרצה בכך התחיל גם הוא לצעוק:
"קו-קו-רי-קו! קו-קו-רי-קו!"
והזקנה התחילה לנפנף בידיה
"קרה-קרה! קרה-קרה"
אמאנודייקו נבהל עוד יותר, מה זה? למה הזקנה מקרקרת כמו עורב? ומרוב פחד הכל בראשו התבלבל. בעצמו התחיל "קרה-קרה, קרה-קרה, קרה-קרה"
הזקנים התנפלו עליו בצעקות "קרי! קרי!"
למה הם קוראים כמו דיה?
"קרי! קרי!" קורא אמאנודייקו "קרה-קרה, קרה-קרה, קרי! קו-קו-רי-קו!"
נדמה לו, ליצור טיפש, שאלו הציפורים קוראות בחצר ומקימות שם מהומה.
הזקנים נאלמו ממש מההפתעה ובשתיקה רודפים אחרי אמאנודייקו – הזקנה במטאטא, הזקן במקל. התחיל אמאנודייקו לברוח. ואז הציפורים התנפלו עליו מלמעלה, התחילו לנקר, להכות בכנפיים..

"איפה אוריקו-חימקו שלנו? בוכה הזקנה "האם היא חיה?"
"חיה! חיה!" עונים הדרורים "חיה! חיה!"
"גנב! גנב!" צועקים העורבים "גנב! גנב!"
"הנה, הנה, קו-קו-רי-קו" רץ התרנגול אל האורן הגבוה, מקפץ, מדלג מעל בורות, מראה את הדרך.
"סבא! סבא! אני כאן, תוריד אותי!" קוראת אוריקו-חימקו.
הזקן טיפס על העץ, שחרר את אוריקו-חימקו והביא אותה הביתה. איזו שמחה הייתה!
אוריקו-חימקו קיבלה את המתנות, התלבשה ונעשתה עוד יותר יפה.

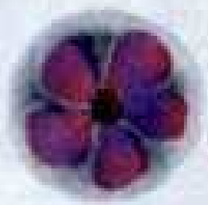

אמאנודייקו הרע לא הגיע יותר אליהם. רק מדי פעם שמעה אוריקו-חימקו איך הוא קורא בהרים הרחוקים:
"קרי! קרי!, קרה-קרה, קרה-קרה, קרי! קו-קו-רי-קו!"
אמאנודייקו מחקה עכשיו את כולם. הוא מדבר בקול של אחרים ואת הקול שלו אבד.
קוראים לו עכשיו – הד ההרים.